

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 1 grudnia 2015 r.

PS.V.431.33.2015

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach	
Punkt Kancelaryjny i Obsługa Klienta	
wysł. dnia	0 3. GRU. 2015
L.dz.	zał. ....
Podpis	

Pan
Edward Wojniak
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pacanowie

Na podstawie art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543) Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 12 i 13 października 2015 r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pacanowie.

Przedmiotem kontroli była: struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry, ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135).

W toku kontroli ustalono, iż:

Pomoc w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych i posiłków z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej są wystarczające – dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni i opiekunka specjalistyczna posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 914 mieszkańców. Spełniony został również wymóg wskazany w art. 110 ust. 12 ustawy mówiącym, że „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Pacanów dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Inspektorzy pozytywnie ocenili również to, że Ośrodek pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystenta rodziny z rządowego programu wspierania rodzin i systemu pomocy zastępczej. W badanym okresie asystent pomagał 9 rodzinom.

Stwierdzono natomiast następujące nieprawidłowości:

- 1) W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przyznających usługi opiekuńcze odnotowano nieaktualny publikator ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
- 2) W podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze przytoczono nieaktualne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
- 3) W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe na żywność widnieje nieobowiązująca ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz nieaktualne przepisy art. 18 ust.1 pkt 6 i art. 24 ustawy o pomocy społecznej.
- 4) W podstawie prawnej decyzji przyznających pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach widnieje art. 41 ustawy o pomocy społecznej.
- 5) W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe specjalne nie przywołano art. 41 ustawy o pomocy społecznej.
- 6) W decyzjach z Programu dożywiania brak informacji, iż pomoc przyznawana jest w związku z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” – w postanowieniu widnieje jedynie enigmatyczny zapis: „przyznać posiłek (z uchwałą RM) w ilości...”.
- 7) W części akt brak potwierdzania dokumentów „za zgodność z oryginałem”.
- 8) Część wniosków o przyznanie pomocy nie zawierało daty wpływu do Ośrodka.
- 9) W części akt plany pomocy ani w wywiadzie środowiskowym, ani w jego aktualizacjach nie były zatwierdzane przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 10) W części wywiadów środowiskowych brak pieczętek pracowników socjalnych.
- 11) W części wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” pracownicy wpisywali najczęściej „poradnictwo”, a nie konkretne czynności lub działania podejmowane wobec osób i rodzin potrzebujących wsparcia.
- 12) Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem przywoływano art. 130 § 4 k.p.a. lub nie stosowano żadnego przepisu.
- 13) W postanowieniu decyzji administracyjnych na zasiłki stałe brak terminu i miejsca wypłaty świadczenia.
- 14) W większości sprawdzonych decyzji przyznających zasiłki okresowe w postanowieniu nie wskazano powodu przyznania pomocy okresowej oraz nie podano terminu i miejsca wypłaty świadczenia.
- 15) W części skontrolowanych akt pomoc w formie zasiłku okresowego, zasiłku celowego z Programu dożywiania i specjalnego zasiłku celowego przyznawana była nie od daty wpływu wniosku, ale od następnego miesiąca.
- 16) W części dokumentacji stwierdzono, że w wywiadach oraz w decyzjach pracownicy używają korektora.
- 17) W decyzjach przyznających zasiłki celowe brak adresata decyzji – komu przyznano pomoc wynika dopiero z uzasadnienia decyzji.

- 18) W części decyzji przyznających zasiłki celowe w postanowieniu brak celu na jaki przyznano pomoc oraz terminu wypłaty świadczenia.
- 19) Kilka decyzji na zasiłki celowe zostało wydanych bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego – zapis o przyznaniu świadczenia widnieje w wywiadzie wykonanym 1 lub 2 miesiące wcześniej w związku z wnioskiem na inny rodzaj pomocy.
- 20) Nie we wszystkich aktach dotyczących usług opiekuńczych znajduje się aktualizacja wywiadu środowiskowego co ½ roku.
- 21) W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze brak informacji, kto będzie realizatorem usług.
- 22) Za rażące uchybienie inspektorzy uznali sytuację, gdy ilość godzin usług lub koszt jednej godziny określone w decyzji administracyjnej są inne niż w planie pomocy w wywiadzie z jednoczesnym brakiem zatwierdzenia planu przez Kierownika, a powyższe dane wskazane w wywiadzie przeprowadzonym w związku z wydaniem decyzji powtarzają się w aktualizacji wywiadu.
- 23) W postanowieniu decyzji przyznających pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak informacji dla klienta o wysokości odpłatności za 1 godzinę usługi.
- 24) Większość decyzji wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz kilka na zwykłe usługi opiekuńcze i zasiłki celowe posiada niekompletne numery.
- 25) Ośrodek nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

Działając w oparciu o § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przyznających wszystkie formy pomocy należy przywoływać aktualne przepisy prawa dotyczące konkretnych świadczeń, w tym rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także daty wydania i aktualne publikatory.
2. W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłki celowe na żywność, dożywianie dzieci w szkołach oraz specjalne zasiłki celowe wpisywać aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące danego świadczenia.
3. W podstawie prawnej decyzji na posiłek z Programu dożywianie należy zaznaczać, że są one wydane w związku z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.
4. Na kopiach dokumentów dostarczanych przez wnioskodawców należy umieszczać zapis lub pieczętkę „za zgodność z oryginałem”.
5. Na każdym wniosku o pomoc należy umieszczać datę wpływu.
6. Kierownik Ośrodka powinien zatwierdzać każdy plan pomocy zaproponowany przez pracownika socjalnego w wywiadzie środowiskowym.
7. W wywiadach środowiskowych pracownicy socjalni powinni stosować swoje imienne pieczętki.
8. W wywiadach środowiskowych w rubryce „praca socjalna” pracownicy socjalni powinni zapisywać faktyczne działania mające na celu usprawnienie społeczne osób lub rodzin.

9. W przypadku wypłaty zasiłków przed uprawomocnieniem się decyzji administracyjnej Ośrodek powinien nadawać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności w oparciu o art. 108 k.p.a., który należy przytoczyć w podstawie prawnej, a w sentencji i uzasadnieniu poinformować klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.
10. W postanowieniu decyzji administracyjnych na zasiłki stałe należy informować wnioskodawcę o terminie i miejscu wypłaty świadczenia.
11. W postanowieniu decyzji przyznających zasiłki okresowe należy podawać powód przyznania pomocy oraz termin i miejsce wypłaty świadczenia.
12. Każdą formę pomocy należy przyznawać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
13. W przypadku nanoszenia poprawek w aktach sprawy należy stosować skreślenie z parafką pracownika, a nie korektor. Poprawki w decyzjach administracyjnych są niedopuszczalne.
14. W decyzjach przyznających zasiłki celowe, tak jak w decyzjach dotyczących innych form pomocy, adresata decyzji należy wskazywać w górnej części dokumentu.
15. W decyzjach przyznających zasiłki celowe w postanowieniu wpisywać cel, na jaki przyznano pomoc oraz termin wypłaty świadczenia.
16. Decyzje administracyjne należy wydawać zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
17. Przy usługach opiekuńczych należy stosować art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
18. W postanowieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze należy informować klienta, kto będzie realizatorem usług.
19. Dane - takie, jak ilość godzin usług opiekuńczych lub koszt 1 godziny usług - w aktualizacji wywiadu środowiskowego powinny być zgodne z informacjami wskazanymi w zatwierdzeniu planu pomocy przez Kierownika Ośrodka i decyzji administracyjnej.
20. W postanowieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy wpisywać wysokość odpłatności za 1 godzinę usługi.
21. Decyzje administracyjne powinny posiadać pełne oznaczenie zgodne z systemem informatycznym.
22. Pracownicy socjalni powinni zintensyfikować zawieranie kontraktów socjalnych z klientami lub rodzinami, które mają problemy w funkcjonowaniu społecznym i wypełnianiu ról społecznych.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z ur. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Geneta Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ